

Előfizetési árak:

Négy évre . . . 150 Lel
 Félévre . . . 75 .
 Negyedévre . . . 40 .
 Egyes szám ára 3 L.
 Megjelenik minden szombaton.
 Kísiratokat nem adunk vissza.
 Telefonszám: 35.

DEVA ÉS VIDÉKE

Szerkesztőség:
 Regina Maria-u. 12., hová a
 lapszemle részét illető min-
 den közlemény intézendő
 Kladóhivatal:
 Déva, Regina Maria-u. 12.
 hová az előfizetések és hír-
 detések küldendők.

Felelős szerkesztő:
SZÉKELY LAJOS.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztő:
KOVÁCS KÁROLY.

Beszámolás

A Romániai Országos Magyar Párt gyergyószentmiklósi nagygyűlés lefolyásáról a magyar lapok elég bőven tájékoztatták a közönséget, a magam részéről csupán személyes benyomásaimról számolok be.

Hunyadvármegye összesen kilenc delegatussal volt képviselve, névszerint Dr. Apáthy Árpád, Bitay Béla, báró Ehrenberg, Keresztes János, Dr. Leitner Mihály, Dr. Mitterhuber Rezső, Dr. Meskó Miklós, Dr. Sebestyén József és Varga Antal személyében. Ezek közül Dr. Apáthy Árpád és Dr. Meskó Miklós már a nagygyűlés előtti napon megtartott intézőbizottsági gyűlésen is részt vettek, mint ennek a bizottságnak rendes tagjai.

Folyó hó 9-én esteli fél 11 órakor érkeztem meg a gyergyószentmiklósi állomásra és első kellemes meglepetésem az volt, hogy a Magyar Párt ottani tagozata mintaszerűen gondoskodott a fogadtatásról és elszállásolásról. Csak a nagygyűlési delegátusok száma is háromszázat tett ki, amely szám jelentékenyen emelkedett a meghívás nélkül a szomszédos területekről érkezett vendégekkel. Mindegyik vendég már az állomásnál megtudta, hogy hol lesz a szállása és a melléje adott kíséző azonnal elkísérte a rendelkezésre állott kocsin szállására. A szállásadók pedig igazi magyar vendégszeretettel versenyeztek egymással.

Folyó hó 10-én délelőtt fél tizkor kezdődött meg a nagygyűlés. Sándor József szenátor elfoglalja a színpad közepén lévő elnöki széket, tőle jobbra és balra foglalnak helyet az alelnökök és titkárok, körülötte pedig az elnöki tanács tagjai, a képviselők és szenátorok. A nagygyűlés megszakítás nélkül délutáni fél 4 óráig tartott. Ezen 6 órán át a legnagyobb rend és fegyelmesség uralkodott és sem a felszólalókon, sem pedig a hallgatóságon a fáradtság és unottság legkisebb jele sem látszott. A hangulat mindvégig a leglelkesebb volt. Nem is csoda! Elsőrangú szónokok ajkairól magvas és tartalmas és ékes nyelvezettel megkonstruált beszédek hangzottak el. Európa bármely parlamentjének díszére válhatott volna ez a magas színvonalú és körütekintő vezetés. Különösen kell kiemelnem Dr. Kren-

ner Miklós beszédét. Hiszen mi dévaiak, akik között Krenner éveken át élt, eddig is jól ismertük és becsültük tehetségét, de az, amit most produkált az, — arra csak egy igazi zseni képes. Nem hunyászodott meg, de nem is támadott, szóval semmit sem mondott, de ezt a semmit olyan művészi köntösbe öltöztette fel, hogy méltán aratott nagy sikert és tapsokat mindkét oldalon. Erősen meglátszott rajta, hogy tudatára ébredt annak, hogy jóhiszeműségével visszaélve, beleugratták az ellenzékieskedésbe és e hibáját iparkodott jóvátenni oly módon, hogy a meghátrálás szegényét elkerülje.

Hunyadvármegyéből is két szónoklat hangzott el. Mindjárt kezdek a másodiknál, amely ékesszólásban felülmuta az összes szónokokat. Bordeaux Pál ur ugyanis bejelentette, hogy 100 000 leit adományoz a Kolozsvárt létesítendő magyar ház céljaira. Zugó éljenzés és tapsvihar jutalmazta e bejelentést.

A délutáni népgyűlés, esteli bankett is kitűnően sikerült és mindnyájan valóságosan megújodva és új reményekkel eltelve, tértünk vissza csendes tűzhelyünkhöz.

Dr. Leitner Mihály.

Az illusztris cikkiróval a Krenner-féle mozgalomra vonatkozólag nem értünk egyet. Mi a mozgalmat helyesnek, célszerűnek és eredményesnek tartjuk. Az eredményre vonatkozólag maga Krenner Miklós az Erdélyi Hírlap okt. 13-iki számában „A mérleg” c. cikkében többek között a következőket írja:

„A gyergyói napoknak tehát nagy történelmi jelentősége elsősorban az, hogy a párt demokratizálódása és teljes átépítése elkerülhetetlen szükségé vált. Ennek bizonyítéka az, hogy a vezetőség és a reformisták előzetes összecsapásának főoka, a görcsösen védett új szervezeti szabályzat csufosan megbukott. A másik bizonyíték, hogy a nagygyűlés kénytelen volt elismerni, hogy a bíráló szellem szabad érvényesülése és a demokrácia elveinek befogadása történelmi szükségletté vált. Súlyos hangok hallatszottak közhelyeslés mellett a parlamenti delegáció helytelen kiválasztása, a készen szolgáltatott támadási felületei és tehetetlen magatartása ellen. A reformisták az intéző bizottságban, szinte

a paritásos elv szellemében helyet verkedtek ki maguknak, aminek jelentősége fokozódik azzal, hogy az ugynevezett konzervatív elemek közül is sokan csatlakoztak önként a reformisták oldalára. A gyergyói egyesülésből kisugárzó erő bizonyára észrevehető változásokat fog előidézni az országos politikában. A további nagy súly a gyergyói mérlegen, a magyar nyelvű zsidóság rendületlen ragaszkodásának leszegezése és ennek alapján az egész magyarság melléje állásának intenzitása annyira nyilvánvalóvá tétele.

Ennyi súlyos eredmény után jogosan meglehet állapítani, hogy a gyergyói nagygyűlés a Magyar Párt életében igazán történelmi határkö.”

Megalakult Hunyadvármegye megyei tanácsa

Nagy megértéssel hallgatták végig Csulay Lajos magyar beszédét

Ismeretes, hogy a megyei tanácsstagok választása alkalmával megyénkben az ellenzéki nemzetipárt került ki győztesen. S talán éppen ez volt az oka annak, hogy a megyei tanács megalakulása oly soká késett. Végre aztán a közeli napokban jóváhagyták a választást és kinevezték a jogszerinti tagokat is, úgy, hogy a tanács megalakulása megtörténhetett.

F. hó 13-án, szerdán délelőtt 10 órakor nyitotta meg dr. Câmpean Simion prefektus a megyei tanács alakuló közgyűlését, amelyen 30 megválasztott és 12 jogszerinti tag vett részt. Felolvasta a miniszter jóváhagyó leiratát, utána pedig dr. Maniu Aurel a tanács titkára olvasta fel a tanács jogszerinti tagjainak a kinevezését. Majd korelnökököt választanak Ádám Leșnican marosillyei bankigazgató személyében, akinek vezetése alatt megejtik új választásokat.

Napirend előtt dr. Pop Iustin többek által aláírt deklarációt olvas fel, amelyben javasolja, hogy a megyei választások alkalmával erőszakos halállal kimult két román választó emlékezetére egy aranyemlékművet készíttessenek. A két halott emlékét a közgyűlés felállással tisztelte meg, az indítványt azonban dr. Câmpean prefektus ama indokolása után, hogy ez nincsen benne a tárgysorozatban, a következő gyűlésre halasztották.

A mandátumok igazolásának során a közgyűlés egyetlen magyar tagja Csulay Lajos, a hunyadmegyei Magyar Párt alelnöke is felszólalt és magyar nyelvű beszédében rámutatott arra, hogy a kisebbségek a tanácsban nincsenek kellőleg képviselve, mivel sem a szászoknak, sem a zsidóknak a tanácsban képviselőjük nincsen s a magyarságot is legalább 5

MIELŐTT

tan-, író-, rajz- és irodatszerelési cikkeiben szükségletét beszerezni, saját érdekében tekintse meg dusan felszerelt raktáramat

V. LAUFER, DEVA
 TELEFON 35.

hely illeti meg. Addig is azonban, amíg új választásokkal javítható lesz ez a hiba, javasolja, hogy a városi tanács, ahol 6 magyar foglal helyet a két megyei tanácsba küldendő tagját magyarok közül válassza meg. A magyar nyelvű beszédet a tanács a legnagyobb figyelemmel hallgatta végig s csupán dr. Oncu Nerva tiltakozott az ellen, hogy a tanácsban más nyelven is, mint az állam nyelve, felszólalhassanak. Csulay Lajos reflektál a felszólalásra és kifejti, hogy Románia demokratikus berendezkedése lehetővé teszi azt, hogy a tanács minden tagja anyanyelvén szólalhasson fel, de különben is a még ma is érvényben lévő 1886 évi XXI. törvény cikk is biztosítja a nemzetiségek eme jogát. A közgyűlés erre, az újabb felszólalást is türelemmel és figyelemmel hallgatva végig, nem járult hozzá dr. Oncu Nerva indítványához, hanem elismerte a nemzetiségek saját anyanyelvű felszólalási jogát. A közgyűlés eme állásfoglalása a hunyadmegyei delegátusok nagy megértéséről és kisebbségi politikájuk helyességéről tett tanúságot. Különösen eredménynek kell elkönyveintünk már csak azért is, mert Csulay Lajos jelenleg a tanácsban egyedüli magyar tag.

Csulay Lajos felszólalásához érdemben dr. Pop Iustin szól hozzá, aki kétségbe vonja Csulay ama jogát, hogy a szászok és a zsidók nevében beszélhessen. Ami pedig a városi tanácsból való magyar tagok kiküldését illeti, azt, véleménye szerint a városi tanács kell, hogy elintézzé.

A választás a kandidáló bizottság javaslatára és titkosan történt eredménye a következő: (Mint érdekes dolgot, a kormánypárt tapintatosságát jellemző tényként megemlíjük azt, hogy a kormánypártiak, a béke kedvéért, fehér cédulával szavaztak.)

Elnök: Dr. Vlad Aurel, alelnökök: Dr. Emil Șelariu és Dr. Cornel Glava. Titkárok: Ivan Trajan és Iuliu Iosan. Quaestorok: Balea Ioan és Gostae Andronik.

Az elnöki széket ezután az egyhangulag megválasztott dr. Vlad Aurel veszi át, aki szép beszédben köszöni meg az általános bizalmat és kifejti, hogy minden politika félretételével tisztán a megye adminisztrációjának kifogástá-

lan menetét s a törvényesség betartását kell, hogy szem előtt tartsák.

A gyűlés ezután a különböző bizottságokat választja meg, a következő eredménnyel:

1. *Ügyviteli, pénzügyi és ellenőrző bizottság:*
Előadó: Ivan Trajan, helyettese: Dr. Jeronim Atirescu.

Tagok: Dr. Aurel Vlad, dr. Stefan Rozvan, dr. Emil Șelariu, Liviu Groza, dr. Cornel Glava, Nica Dimitriu pénzügyigazgató:

2. *Közmunkügyi bizottság:*
Előadó: Dinisie Ardelean, helyettese: Dr. Stefan Rozvan.

Tagok: Joan Sânzian, dr. Mihail Tirea, Cornel Popovicu, dr. Mahler Ignác, Josau Iuliu, Csulay Lajos.

3. *Gazdasági bizottság:*
Előadó: Liviu Groza, helyettese: Dr. Jacob Oncu.

Tagok: Dionisie Ghila, Adam Lésnican, dr. George Danila, Petru Clecan, Tanasescu Gheorghe és Ziegler Gyula.

4. *Kultur és tanügyi bizottság:*
Előadó: Dr. Ioan Dobre, helyettese: Valer Paveloni.

Tagok: Adam Basarab, Joan I. Branga, dr. Nerva Oncu, Sânzian Joan, Joan Sântimbrean, Aurel Baciu.

5. *Egészségügyi bizottság:*
Előadó: Ávrám Titusz, helyettese: Joan Balea.

Tagok: Alexandru Moldovan, dr. Pop Justin, A. Moldovan, dr. Niculae Robu, Marian Mihai, dr. Jacob Oncu, Iuliu Ziegler.

Végül a gyűlés a városi tanácsba dr. Pop Justint és Ávrám Tituszt delegálta.

Dr. Vlad Aurel bezáró beszéde után a megyei tanács alakuló gyűlése délután két órakor ért véget.

Makulaturapapir

nagyban és kicsinyben,
jutányos áron kapható:

V. Laufernél, Déva

A piskii püspöknepok

Majláth püspök bérmautja. Bérálás és papszentelés Piskin.

(Simeria—Piski, 1926 okt. 12). Saját tudósítónktól. A piskii róm. katb. hívőknek sokáig emlékezetes, szép ünnepe volt gróf Majláth G. Károly erdélyi püspöknek bérálásával és papszenteléssel egybekötött főpásztori látogatása, melynek programja f. hó 9-én, szombaton este, 10-én, vasárnap folyt le főlemlő példás rendben és ünnepi pompával. A püspök Gyulafehérvárról szombat este a 7 órai vonattal érkezett Piskire kíséretével, melynek tagjai voltak: Gajdácsy Albert püsp. titkár, dr. Macalik Győző theol. tanár, dr. Kászonyi Alajos rektor-kanonok és Szathmáry József diakonus, a főszenelendő papjelölt. A pályaudvaron az Egyháztanács részéről Serestély Béla és Markszt Viktor egyháztanácsosok várták s az utóbbi üdvözölte, a közs. előljáróság nevében pedig Ilariu Sassu primar üdvözölte román nyelven ki Párvu Emanoil jegyző és Lámpé Ferenc közs. pénztárnokkal képviselte a községet. A hivatalos fogadtatás után behajtottak a plébániára.

A püspököt a kaláni vasgyár díszfogata vitte, mely előtt két pompás telivér fekete paripa ficánkolt. A templom kapuja előtt diadalkapu várta a püspököt és kíséretét, ahol az iskolás lányok nevében Puy Olgica, az Oltáregylet nevében pedig Antal Nelly nyújtottak át egy-egy csokrot a szeretett Főpásztornak. A templom udvarát e célra felszerelt villanylámpák ragyogták be nappali fényvel s a leánykák virágot szórtak a Főpásztor lábai elé. Így vonult be kíséretével a plébániára, ahol átöltözködve a templom elé mentek, melynek ajtajában kettős diadalív várta, fölötté a templom felszentelésének 40 éves jubileuma emlékére: 1886—1926 felirású trannarens tündöklött. Itt Hoboth Á. József piskii esperes plébános üdvözölte magasszárnyalású beszéddel a püspököt s aztán az „Ecce Sacerdos...” kezdetű üdvözölő ének hangjai mellett bevonultak a templomba, mely ez alkalommal pazar virágdiszben pompázott s villanyárban uszott. A püspök ekkor papjai assistenciájával litániát tartott, mely után este

Csendes riport a branyicskai Jósika-kastélyról

avagy
hogyan kalauzol a moldovai kis Marici az erdélyi magyar báró kastélyában

Irtá: Kovács Károly

(Folytatás és vége).

— Hal — mondja egy helyen s két fadarabnak látszó dologra mutat. Csodálkozom és azt mondom hogy fa, csak hogy nem él, le van vágva. A másik él, mutatok egy hatalmas szálfára, mert lombja van, de ez már le van vágva. Erre mindenképpen erősíti, hogy az nem fa, hanem hal, mutatja a csontszáját és bedugja a kezét a kopolyujjába. Valóban később tudom meg, hogy két bálna csont, amit báró Bornemissza lőtt szigonyval a tengeren, amikor valamiért száműzték. Bornemisszáéktól pedig megvették a Jósikáék. S azóta itt van az udvaron. Az egyiket hat, a másikat két szigonycsapás látszik. Hat méter hosszú mind a kettő és fél méter magasak. Roppant érdekes, de csak annak, aki tudja, hogy mi, mert bajosan lehet megállapítani egyszeri tekintetre. A kislány a kastélyra néz, aztán rám és mondja, hogy mindjárt kell, hogy jöjjön valaki. Majd akkor — mondom s egy pár leit nyujtok át neki, hogy vegyen cukrot rajta. Még ismétli, hogy bonboncot, amikor kocsit robog be az udvarra s leszáll belőle Csató Pál jószágigazgató. Felismerem, ő valószínűleg nem tudja, hogy ismerjük egymást. Leszáll s már belülről valaki nyitja az ajtót. A kislány mondja, hogy itt lakik a János báró, gondolom,

hogy dolga van az igazgatónak s nem zavarom, pedig nagyon szerettem volna megtekinteni belülről is.

Mégegyszer megköszönöm a kislánynak s ő is mondja, hogy buneziua. Elköszönök, még egy tekintetet vetve a kastélyra. Mikor kilépek a kapun, már dicsekedik egy öreg asszonynak, hogy hány leit kapott tőlem. Mikor pedig az országútra érek, egy középkori férfinak mutat engem. Biztosan az apja, látom, hogy felemeli a markát, valószínűleg a pénzt mutatja neki is. Rámbámuló szemei kísérek tovább, úgy érzem. Aztán lassan baktatok az országúton. Szinte hozzáilleszkedem a többi baktatóhoz én is, olyan szürke, egyhangú és unalmas leszek, mint ők. Csak talán belülről érzek mást, mint ők. Eszembe jut a moldovai kis Marici kalauzolása és az, hogy a János báró itt is, Tilhon is, meg Bukarestben lakik. Ez csak érzés, hiszen az ő dolga, hogy hol lakik. Eszembe jut a Marosra lenéző magas várablak, amiben csak úgy táncolt a napfény, amikor láttam s eszembe jut a hizelgő nagy macska, a Maros, az elhagyott csónak, az öt méter átmérőjű nagy fa, amire a kis Marici meg én is csodálkozva tekintettünk fel. A bálna csont és eszembe jutott a szép marosi kirándulásról a nagyurak szerelme, feledhetetlen holdvilágos esték, amikor a Maros csendes simulása mellett, szép zengő csendben vallja meg a főur szerelmét. Az az idő, amikor a hölgyek szerelmét karddal kellett kiérdemelni. Eszembe jutnak a rómaiak, a parkban elhelyezett egynéhány római kőtábláról. És eszembe jut az idő folytonossága, hogy a rómaiaktól kezdve mindennap nap volt s azt ugys tudja az ember, de csak ilyenkor gondol rá, amikor emlékezteti rá valami. A

szép őszi napsütéses, csendes délután óriási és méltóságos csendjéről eszembe jutottak a világvárosok felhőkarcolóinak aljában elzajongó ideges emberek és úgy éreztem, hogy azokon az épületeken a füst patinaként rakódik le. És éreztem, hogy a kastélyt kopottnak találtam, a római falat csunyanak s csodálkoztam, hogyan lakhatik benne akár a tulajdonos, akár más, hiszen az egész kastély már a múlté, a történelemé, akár csak a rómaiak. Éreztem, hogy ezt hiába renoválnák, hiába építenék újra, hiába hoznának minden újat bele, már csak a múlté lehet, úgy éreztem, hogy a Maros kanyarodásánál lévő dombon álló kastélyt meg akarja fojtani csend, a hatalmas történelembe vesző csend. S a csodálatos szép őszi délutánon, márdárfüty mellett kriptaszagot éreztem. Csodálatos. Felnéztem az égre, mely gyönyörű kékséggel borult reá mindenre. Így borul a világvárosok gépszerűségére is, de ott nem látják, mert ott nem mindig lehet és nem érnek rá az emberek.

Kisebb utra vágok. Megindulok az állomás felé. Az állomás kong az ürességtől. Nagy későn egy paraszt jön s ő is jegyet vált. Még kongatom egy ideig az állomás cementjét. Aztán az esti szürkületben feltűnik a nagyszerű vonat. Aradról jött, városból és városba repíti a halandókat. Itt csak nagyon keveset áll, de elég ahhoz, hogy megszabadítson ettől az idegen fojtó levegőtől, ettől a nagyszerű csendtől, ettől a történelemtől.

Rohanok a városba. S a vonaton érzem, hogy mégis csak szép a csend, a történelem, a kék ég, a nevető napsugár, a hatalmas fenyők s a Marosból kivillanó ugró hal. Érzem, hogy igazságtalan voltam, hiszen olyan jó is a csend, olyan nagyon a lélek mélyébe lehet látni. Olyan keservesen jó...

10-ig gyóntatás volt a templomban s a plébánián.

A program tulajdonképpen része másnap, vasárnap, október 10-én folyt le. Reggel 7—9-ig gyóntatás és áldoztatás volt s 9 kor kezdődött az infulás, ünnepi nagy-mise. Ennek keretében történt Szathmáry József csikszépvízi származású diakonus pappá való felszentelése, Piskin még soha nem látott fényes szertartás közepette. A püspök infulával és pásztorbottal celebrált s mellette Hoboth Á. József piskii esperes, Gajdácsy Albert püspöki titkár, dr. Kászonyi Alajos rektor-kanonok, dr. Macalik Győző theol. tanár, dr. P. Pelbárt v. hunyadi theol. tanár, P. Imets Károly dévai, P. Szakács Előd szászvárosi házfőnök, Dézsy Lajos Csernakereszturi, Boitka János petrilai. László Ferenc p.-kaláni plébános és 4 v. hunyadi theologus szolgáltatták a fényes papi segédletet. A papszentelés ceremoniája, mely Piski fennállása óta az első és egyetlen ilyen mű aktus volt, magasztos és feledhetetlen emlékeztető lesz a jelenvoltak számára. A templom roskadásig telve volt s a kath. hívők közt szép számmal láttunk gör. kel., református és zsidó vallásukat is.

Az ünnepi szentmise keretében a püspök a jubileumi szent év alkalmából nyert felhatalmazás alapján a pápai áldást is kiosztotta a hívőknek. Ezután a templom udvarán kezdetét vette a bérmálás. Száznál több fiu- és leánygyermek, valamint felnőtt is járult a bérmálás szentségének felvételére. Bérmálás után a püspök aranybrokát cipőkben és uszályos hermelinpalástban vonult a plébániára. Uszályát két fiucska vitte utána.

Déli 12 órakor következtek a tisztelgések. Először a dévai róm. kath. hitközség kiküldöttei: Göllner Károly, Csulay Lajos, dr. Kolossy Márton, dr. Bordeaux Géza, Klimstein József és Dolcsig János egyháztanácsosok járultak a Főpásztor elé, kinek Göllner Károly v. realisk. ig. tolmácsolta a dévaiak hódolatát. Azután a piskii gör. kel. egyház nevében Lula Ádám gör. kel. lelkész, a ref. egyház nevében Juhász Izidor ev. ref. lelkész, az Oltáregylet nevében Grosz Istvánné elnöknő, az Egyháztanács nevében pedig Serestély Béla egyháztanácsos üdvözölte költői szárnyalású beszédében, mindegyik tolmácsolván az általa képviselt testületek hódolatát.

Déli 1 órakor az „Arany-Szarvas” nagytermében 110 terítékes bankett volt az alábbi menüvel: 1. Ragout leves, 2. Borju hasé, 3. Vegyes szárnyas és borjusült. 4. Almás pité és krémes béles, 5. Vegyes gyümölcs, 6. Sajt. 7. Feketekávé, 8. Bor.

A Főpásztor és kísérete vasárnap este a 7 órai vonattal utaztak vissza Gyulafehérvárra egy feledhetetlenül szép és lélekemelően magasztos ünnepnap emlékét hagyva a hívők lelkében, kik késő esztendő múltán is szeretettel fognak visszaemlékezni a jóságos Főpásztorra, ki szeretetreméltóságban, jóságban és alázatban Krisztusnak igazi, fennköltszellemű, jámbor szolgálja és minden lekipásztorok eszménye és példányképe.

Koh-I Noor.

Reflexiók egy újságcikkhez

A Pesti Tőzsde f. év és hó 7-én megjelent száma hozza, hogy a jugoszláv vasuti tarifát revízióalják.

Mi joggal félünk minden revíziótól, most, amint a tapasztalat mutatja, mifelénk minden revízió felemelést jelent (sok egyéb kifejezésnek is ez egyébként a tulajdonképpeni jelentősége) amint ez jelenleg a vasuti tarifa reví-

ziójával is történt; s míg azok, kik csak azért utaznak, hogy utazzanak, jót nevetnek azon, hogy fognak ki a CFR.-en — otthon maradván szépen csendesesen — addig azok, akik nem vesztegelhetnek egy helyben, a megrepedésig törlik a fejüket, hogy mire is volt jó ez a legutóbbi 100% emelés? Talán pénzegységünk következetes emelkedése, talán e boldog ország kiapadhatatlan szénbősége készítette az illetékeseket erre e lépésre, amelyet eddig csak a mesebeli százmérföldet egyszerre meglépő csizmával lehetett megtenni? Talán a vasuti szerencsétlenségek kizárását lehetővé tevő valamelyes szerkezet finanszírozására kell-e a pénz, avagy a katasztrófák áldozatait, esetleg ezek hozzátartozóit akarják segíteni? Lehet! Mi azonban azt hisszük, a „revíziót” és annak következményeit legfőként a kormány azon kijelentése okozta, hogy letöri a drágaságot. Ez az! Csak a kivitel módját nem értjük egészen, s a vasuti tarifa felemelését, mint a drágaság letöréséhez vezető egyik utat tartjuk egy kicsit furcsának, feltesszük azonban, hogy a kijelentést tevőknek igazuk van, hiszen minden ut Rómába vezet s ezt különösen a CFR. mint szakértő kell, hogy a legjobban tudja.

Ha azonban a viteldijak ilyen magasak maradnak, már utközben ki fog fogyni minden pénz s aztán a megváltott tul drága jeggyel a zsebünkben, az éhség le fog bennünket zavarni a robogó vonatról s hogy így soha sem érünk majd el Rómába — az más lapra tartozik — a fődolog, hogy az ut, sőt minden ut oda vezet, ugylátszik ezt Jugoszláviában is tudják s a kérdés az, hol tudják jobban?

Dr. Fodor István.

A dévai Oltáregyesület műsoros estéje

A dévai Oltáregyesület felállítandó új orgonájának alapja javára f. hó 9-én szépsikerű műsoros estélyt rendezett este 9 órai kezdettel a városi színházban. A nem a legnagyobb számú közönség mindvégig élénk figyelemmel kísérte a kedves műsort és lelkesen megtapsolta a szereplőket.

Az estét a vajdahunyadi papnövendékek szép énekszámával nyitott meg, amely után Dr. Kolossy Mártonné Liszt Ferenc halhatatlan 14 ik Magyar rapszódiaját interpretálta. Játéka valóban művészi volt, a nagy magyar zeneköltő művét olyan erővel és oly szépséggel hozta ki, hogy a közönség a legnagyobb élvezettel és elragadtatással hallgatta a gyönyörű zongorajátékot. Ezután az estély fénypontja és gerince következett: Rass Károly gyulafehérvári pap beszéde. A világirodalom széles mezejét választotta beszéde tárgyául. Olyan érdekesen, oly nagy tudással és olyan élvezetesen emlékezett meg a világirodalom jeleseiről, egyes apróságokról, hogy laikus és céhbéli egyforma élvezettel hallgatta a kitűnő szónokot. Lelkes taps jutalmazta a nagy tudású pap beszédét. Utána Kolossy Mártonné művészi zongorakísérete mellett Török Zoltán énekelt Székely Vilmos dalaiból, nagy hatással, majd Dr. P. Imets Károly olvasott fel saját verseiből, a közönség élénk figyelme mellett. (A gvardián száma helyett Serestély Béla kellett volna, hogy felolvasson verseiből, azonban a piskii püspöklátogatás miatt Serestély, az egész közönség nagy veszteségére, nem tudott Dévára jönni.)

A műsor ötödik számát Biró Margit hegedűszáma tette ki. Bach Ave Máriaját interpretálta gyönyörű technikával és átérzéssel. A zongorakíséretet Baló Loly látta el elsőrangban. Szünet előtt utolsó számként a hunyadi teológusok énekeltek.

Ugyancsak a hunyadi teológusok száma volt a szünet utáni első szám is: Csokonai „A reményhez” című versét énekelték el nagyon szépen és sok hatással. Utána Herceg Ferencnek a Holitzi Cupido vagy a Tsudás Czipellő című babonás vigjátékát vitték színre: Lőrinc Lajosné, Baló Loly és Borbáth Vilmos. Már maga a darab is a legnagyobb gyönyörűséget okozta a közönségnek, a hatást azonban csak fokozta a szereplők kitűnő játéka. Lőrincné az ifjasszonyt hozta színre természetesen és precízen, Baló Loly Cupidó nehéz, de kedves szerepében aratott fényes sikert. Játéka közvetlen, kedves, bájjalteli volt. Borbáth Vilmos, mint művész nyerte el a közönség osztatlan tetszését. A közönség a játékosok mindegyikét s különösen a csintalan Cupidót többször megtapsolta.

A kellemes hatású csodás vigjáték után a hunyadi teológusok énekszámával zárta be a műsort.

A szép este a dévai közönségnek még sokáig élénk emlékeztetőben fog maradni.

SZÍNHÁZ

Mint megírtuk, e dévai színiszézőnt a város Szendrey Mihály aradi színigazgatónak adta ki, aki a május havi főszezonon kívül havonként is fog néhány előadást tartani.

E havi előadások közül való volt az október 11, 12 és 13-iki előadás is, amely alkalommal a társulat drámai személyzete mutatkozott be.

Hétfőn a „Nagytakarítás” című 3 felvonásos színjáték került színre elég szép számú közönség előtt. — Ugy a darab, mint az előadás nagyon jó volt, a közönség a színészek munkájával, művészetével, rendezéssel a legnagyobb mértékben meg volt elégedve.

Kedden „A zsába” c. 3 felvonásos bohózat, szerdán pedig a „Masa pénzt keres” című francia vigjáték volt műsorban. A szereplők egytől egyik jól produkáltak, úgy, hogy az előadásokkal — legalább még eddig — a legnagyobb mértékben meg lehetünk elégedve.

Igen ügyes művészt ismertünk meg Jávor Alfrédben. (Férj, orvos, bankár) Precíz kidolgozás, fegyelmezett művészi tudatosság jellemzi játékát. Rulinirozott művész. Mészáros Béla, aki a csábitót, a titkárt és a báró fiát kreálta szintén elsőrangú színész. Rokonszenves játéka maradandóan nyomul be a közönség képzeletébe. Szendrey Mihály (Archie Wals, a gyáros, a báró) játéka mindig egyéni és mindig új. Minden szava, mozdulata, hangfestése — művészet. — Fekete Irén is (Margaret, Süzame) tehetségének javát nyújtotta. A lelki hullámlások legkisebb árnyalatait is hiven és nagyszerűen tükröztette vissza. Adorján Margit a Masa alakításával mutatkozott be s szintén csak dicsegethet mondhatunk róla is. Jók voltak még Kertész Mancsi (Ilona) Révész Jenő (Dominique) és még többen, hiszen e három előadáson még nem fejtette ki mindegyik szereplő a maga igazi tudását és képességét s így végleges és részletesebb véleményünket is csak később adhatjuk meg.

A közönség mindenesetre a diszletek ügyében is elnézéssel kell, hogy legyen és biztosíthatjuk, hogy bár most is elég szép diszletezéssel folyt az előadások, a főszezonban, amikor az aradi diszleteket mind áthozzák, pazar diszletezéseket lesz majd alkalma szemlélni. — De három napra ugyebár senki nem is követhet ilyen hatalmas áldozatot.

Tizenkilencedikén és 20-án, a társulat „Márica grófnőt” a mindenütt óriási sikert elért operettjüdjonságot fogja előadni, amire már most felhívjuk a közönség figyelmét.

A gyergyószentmiklósi nagygyűlés

Az erdélyi magyarság impozáns egységéről tett tanúságot — Gr. Bethlen György a M. P. elnöke

F. hó 10-én, vasárnap folyt le impozáns ke-
retek között a magyarság nagygyűlése Gyergyószentmiklóson. Általános eredményként mindjárt leszögezhetjük: azt hogy a magyarság tanujelét adta annak, hogy ragaszkodik egy egységes és demokratikus Magyar Párthoz.

A nagygyűlés előtt, szombaton intézőbizottság készítette ele a gyűlés anyagát. Az intézőbizottságban a szervezeti szabályzat tervezetét levették a gyűlés tárgysorozatából, azzal az indokolással, hogy nem lehet tárgyalás alapja.

Vasárnap délelőtti 10 órakor nyitotta meg Sándor József szenátor a nagygyűlést, amelyen 300 igazolt kiküldött vett részt a nem hivatalos és nagyszámu érdeklődőn kívül is. Utána megemlékeztek az elmúlt idők magyar halottairól, kitér Ugron István lemondására és dr. Grandpierre Emil távozására. Majd a királynak küldendő hódoló távirat szövegének a felolvasása után a Magyar Pártellenzékének vezére Krenner Miklós szólalt fel általános figyelemmel kísérvé.

Gyönyörű beszédében megemlékezett az ellenzéki akció eddig is ismert ténykedéseiről. Beszédét pártállásra való tekintet nélkül lelkesedéssel fogadták és erősen megtapsolták.

Az elnöki jelentés elfogadása után a demokrácia körüli vita jegyében szólal fel dr. Török Ferenc plébános, Gyárfás Elemér, Bornemissza János, Dobai Péter, Mikó László, Elekes Dénes, Sziogyártó Gábor, Bölönyi Zoltán, Sándor József, Balogh Artur, Botár Gábor és Kozsa Jenő, szóvátevén az elnökség iránti bizalom teljességét, a gazdasági terveket, a párt gazdasági politikáját, a falusi földműves társadalom megszervezését, a gazdasági szervezetek gyenge szerveztségét, a tagozatok megszervezését, a tanító és tanár, valamint főiskolai tanulási sérelmeket s végül a nyugdíjas tisztviselők rettenetes sorsát.

A bukovinai delegátusok felszólalása után a zsidókérdésről tanácskoznak. Felszólal Gombos Benő, dr. Paál Árpád, dr. Leitner Mihály (Deva) és Weisz Sándor, hittel téve amellett, hogy az erdélyi magyar zsidó ma is magyarnak vallja magát. A moldovai csángó kiküldött beszéde után a vezetőség megválasztása következett. (Az eredményt alább közöljük).

Ezután Bethlen György gróf, az új elnök tartotta meg elnöki székfoglalóját. Kifejtette, hogy a magyarságnak egységesnek kell lennie s különösen nem szabad elpazarolnia földjeit, mivel az nemcsak saját, hanem fájának a tulajdona is. Kitért arra is, hogy a kormánypárttal való sikertelenségnek nem a vezetőség az oka. Reméli azonban, hogy a kormány az ígéretet még ezután be fogja váltani az egész vonalon.

Az impozáns egység jegyében lefolyt nagygyűlés délután 4 órakor ért véget.

Az Országos Magyar Párt új vezetősége a következő:

Elnök: Bethlen György gróf, alelnök: Inczedy Joksmann Ödön és gróf Teleky Arthur. A párt ügyész Ferencz József ügyvéd. Az intézőbizottság a következő tagokkal bővült ki: Arkosai Jenő ref. lelkész, Balázs András kanonok, Bokor Márton ref. lelkész, Bárdos Péter kisgazda, Bölönyi Zoltán ügyvéd, Tabéry Géza, Gyallay Domokos, Perédi György, Zágoni István hirlapírók, Kecskeméthy István ref. teológiai tanár, Budai Tibor, Fekete Andor, Korosi György, Kun Richárd, Krenner Miklós, Szabó Béni, Kovács Károly, Makkai Domokos, Péterfy Lőrinc, Purgly László és Telegdy József.

Miről beszélt Rass Károly az Oltáregyesület szombati estjén

— Rass Károly beszédének vázlata —

Arról a hullámzásról beszélt, amely minden kulturnemzet irodalmában jelentkezik: világosság és sötétség váltogatják egymást, szegénység és gazdagság lép egymás nyomába. A szellemi élet hiánya különösen a kulturélet kezdetén észlelhető s legtöbbször évszázadokig tart. Fölléphet azonban járványszerűleg is. Így történt Spanyolországban a XIII. században, Hollandiában 1680—1780 közt, Angliában a protestantizmus korában (1640—80), Németországban a meistersängerek idejében (XIV—XV. sz.) és majdnem két századig 1570—1750 közt az idegen utánzás korában. A virágzás is korszakokként mutatkozik. Feltűnő a sok üstökös megjelenése egy és ugyanazon időben. A görögöknél Perikles korában, az V. században (Kr. e.) élnek Pheidias, Polikleitos, Paionios, azonkívül Sophokles, Euripides, Herodotos, Xenoplasu, Thukydides, Sokrates, Platon, Euklides, Anoxagoras. A rómaiaknál Augusztus császár kora a körülbelül 70 év. Az arany század Vergilius, Horatius, Ovidius, Tibullus, Propertius, Titus, Livius, Seneca tevékenységi ideje. A provencáloknál a XII. és XIII. század a fénykor, amely a kelet Európára nézve jelzi az első nagy irodalmi fellendülést. Ez a lovagköltészet kora. 400 trubadúr dalát őrizték meg a gyűjtemények. Francia és Németországban is virágzás korát jelzi az értékmérítő a XII. és XIII. századdal, Franciaországban a XII. sz. aranykorszak, Corneille, Racine, Molière, Lafontaine stb. kora. Németországban Goethe és Schiller idejében gyulnak ki az üstökösök föltűnő számában. Olaszország a XIII. és XIV. században élte fénykorát, Dante, Petrarca és Boccaccio neveivel. Spanyolország a XVI. sz. ban s a XVII. sz. elején. Anglia szintén ebben az időben éli virágzása korát. 223 költő verseit adták ki 52 év alatt, 40 drámaíró dolgozik, köztük 10 kiváló szellem, köztük Shakespeare, minden idők egyik legnagyobb szellemóriása. A magyar irodalomban a XIX. sz. 1825—1848 a szellemek találkozója. Ekkor működnek Vörösmarty Czuczor, Garay, Bajza, Tompa, Petőfi, Arany, Jósika, Eötvös, Kemény, Jókai, Szigligeti, Széchenyi, Kossuth, Deák, Teleky.

A dévai magyar szinpartoló bérletjegyzési felhívása!

Déva város az 1926—1927. évi szinidényre a magyar szinjátszási engedélyt Szendrey Mihály aradi szinigazgatónak adta meg. Déva város színházlátogató közönsége ezáltal egy nagyváros elsőrangú művészekből álló társulathoz jutott hozzá és elérte végre régi vágyát, hogy igényeinek mindenképpen megfelelő művészi előadásokban gyönyörködhessek. Szendrey szinigazgató kötelezettséget vállalt, hogy az összes Aradon bemutatott újdonságokat és repertizeket az ottani szereposztásban és jelentősebb díszleteiben az ottani díszletezéssel hozza nálunk is színre. Ezt az áldozatkészséget Déva város színházlátogató közönsége, — hisszük és elvárjuk, — hogy honorálni fogja és lehetővé teszi, hogy a nagy anyagi kiadásokat igénylő szinpartoló életfenntartása városunkban is biztosítva legyen. — Szendrey szinigazgató negyven előadásra kötelezte magát, mely negyven előadásból az 1927. évi május hónapban tartandó háromhetes egyhuzamos sziniszegzon alkalmával 15 előadásra szóló bérletet ad. A bérlet szilárd és nem szelvényes. A bérletközönség kényelmére és a fizetési kötelezettség könnyebb

teljesítése céljából, a bérlet a bérlet összegét 6 hónap alatt havi egyenlő részletekben fizethetik, mely összegek bevételezését havonként, nyugta ellenében, a Dévai Takarékpénztár Rt. volt szives magára vállalni. — A régi bérletközönségeket f. hó 20-ig sziveskedjenek bejelenteni Dolcsig János divatáru üzletében. A bérleteket a szerzett jogok figyelembevételével a dévai Magyar szinpartoló osztja ki. — Felkérjük Déva város színházlátogató közönségét, hogy a szinpartoló anyagi boldogulásának alapjait bérletjegyzéseikkel biztosítsák! Bérletárak 15 előadásra adóval és syndikátusi pótdíjjal együtt: Páholy 6000 lei, havi részlet 1000 lei, I. rendű zsöllye I-VI sor 1200, havi r. 200, II. r. VII XII sor 900, havi részlet 150 lei. Körszék XIII XIV. sor 600, havi részlet 100 lei, Földszinti páholyszék 900 lei, havi részlet 150 lei.

A személyi dijszabás kedvezményei

A Monitorul Oficial 218. száma közli a C. F. R. vonalain engedélyezett kedvezmények szabályzatát. A „Regulament“ No. 3233 sz. a. G. Valeanu miniszter aláírásával és legfelsőbb jóváhagyással jelent meg, 1926 szept. 29. kelettel ez VI. részre oszlik.

Az I. rész 19. pontban sorolja fel mindazokat, akiknek teljesen ingyen van joguk utazni. Kiemeljük a 9. pontban a választásra utazó választókat kiknek III. oszt. ingyenjegyhez van joguk; a 12. alatt az újságírókat, a 14. pont alatt a polgári és katonai bűntügyekben beidézett tanukat, a 17. alatt a tudóvész leküzdése ellen alakított szövetség tagjait, ha államilag elismertek.

A II. rész közli a 75%-os kedvezményre jogosítottak jegyzékét, ezek 1. tényleges katonák, ha személyi ügyben utaznak, 2. a műegyetem rendes tanárai, 3. hadi rokkantak, hadi árvák és özvegyek.

A III. rész felsorolja 50%-os kedvezményt élvezőket; ezek: 1. az állami, törvényhatósági és városi tisztviselők és nyugdíjasok, 2. a szünidőre hazamenő és visszatérő állami iskolai tanulók, 3. a nyugdíjasokat 12, családtagokat pedig úgy a tényleges szolgálatban levőknél, mint a nyugdíjasoknál 6 utazásra szóló jegy illeti meg. Eről arcképes igazolványi könyvecskét kapnak, 4. a csoportosan utazó szinészeket, ha legalább 15 tag utazik, az 5 és 6 pont a kirándulásokat írja körül.

A IV. rész körvonalazza a C. F. R. összeköttetésben álló vállalatok tagjainak kedvezményeit illető eljárásokat.

Az V. rész a kivételekről szól.

A VI. rész szerint a bérlet ez évi október elsején lép életbe.

Az eljárást magát, hogyan kell a jegyeket kérni, milyen hatóság állítja ki, mennyi díjat kell fizetni, ki bizonyítja a jogosultságok stb. a szabályzat nem érinti. Valószínűleg egy újabb utasítás fog eziránt intézkedni, pedig időszerű az ügy rendezése, mert az év vége felé jár és tapasztalat szerint akkor egy évre oly sokan jelentkeznek, hogy torlódás áll be.

— Gabonapiac. Az üzlet borzasztó lanyhán megy. Csak a legszükségesebb napi szükségletekre lesz vásárolva. Az export üzlet teljesen stagnál. A külföldiek a budapesti gabonapiacra szükségleteiket olcsóbban, mint nálunk szerezhetik be, s jobb minőségben. Kenyérmagvakban még olcsulás jöhet elő, mert borzasztó eladatlanság felel meg mindent.

HIREK

— **Uj pénzügyigazgató Déván.** *Dimitrie Nica* zilahi pénzügyigazgatót f. hó elsejével Dévára helyezték át ugyanilyen minőségben. A zilahi közönség és a pénzügyi tisztikar a legnagyobb sajnálkozással vette tudomásul pénzügyigazgatójának távozását. Az új igazgató hivatalbalépésekor kijelentette, hogy az lesz a célja, hogy a tisztikarral egyetemben az állam és a közönség érdekeiben fejtsse ki működését.

— **Kinevezés.** Hunyadvármegye prefektusa *Stoica Mihály* dévai tűzoltóparancsnokot járás-tüzrendészeti felügyelővé nevezte ki Soimosi-Simeria járásban.

— **Esküvők.** *Steiner János* (Déva) és *Kappel Klára* (Gyulafehérvár) f. hó 31-én tartják esküvőjüket Gyulafehérváron.

Rațiu Ioan és *Olariu Maria* f. hó 24-én tartják egybekelési ünnepélyüket Dobrán.

Rațiu Maxim és *Cornelia Constantin* f. hó 31-én tartják esküvőjüket Dobrán.

— **Teaestély.** A dévai zsidó ifjuság f. hó 16-án, szombaton este műsorral és tánccal egybekötött teaestélyt rendez a Fehér-Kereszt özszer termeiben.

— **Ügyvédi iroda megnyitás.** Dr. *Lengyel Zoltán* dévai ügyvéd a napokban nyitotta meg ügyvédi irodáját a dévai Közgazdasági Bank R. T. épületében.

— **Halálozások.** *Özv. Mahler Mór*né, szül. *Salamon Johanna* f. hó 7-én 78 éves korában Déván elhunyt. Temetése f. hó 4-én ment végbe nagy részvét mellett. *Mahler Manó*, dévai fatereskedő édes anyját gyászolja az elhunytban.

— **Zsók Antal** 15 éves csángó gyerek f. hó 13-án hirtelen meghalt. A gyermek erősen fejlett volt és állítólag egészséges (ugy nézett ki, mint egy 20 éves legény) s ezért az egész telepén nagy megütközést kellett hirtelen halála. Az orvosok epilepsiát jelöltek meg a halál okául.

— **Fábian Lajosné** szül. *Szente Irén*, *Fábian* algyógyi levita lelkész neje 48 éves korában, hosszas betegség után Algyógyon f. hó 8-án meghalt. Temetése f. hó 10-én volt nagy részvét mellett.

— **Több millió darabból álló zeneműraktárunkról** bármilyen zeneművet gyorsan és pontosan kézhez kaphat bárki, aki azt egy levelezőlapon megrendeli tőlünk. *Moravetz* zeneműkereskedés Timișoara. Jegyzék ingyen. 156 6 10

— **Dévai apróság** *Bratianu Vintilla* volt pénzügyminiszterrel. Nagy embereket leginkább és legjobban a kisebb eseményekből ismerhetünk meg, olyankor mutatkoznak be igazi valóságukban. Köztudomású dolog, hogy volt kitűnő pénzügyminiszterünk gazdag ember. A közel-muliban autójával Déván utazott át s az egyik étteremben megebédelt. A főpincér az ebédnél tévedésből 130 leivel többet számított. A miniszter ur nem szólt semmit és kifizette. Néhány nap múlva, amikor ismét ideérkezett, ugyanabban az étteremben ugyanahhoz a főpincérhez került. A főpincért ekkor félrehívta a miniszter sofförje és megmondta, hogy „az öreg haragszik, mert 130 leivel többet számítottál”. Egész pontosan mondta meg az összeget. A miniszter ugyanis elpanaszolta az uton, hogy 130 leivel megvágta. A főpincér ekkor vette észre tévedését s amikor a pénzügyminiszter újból fizetett, bocsánatot kérve a tévedésért, visszaadta a kérdéses 130 leit — *Bratianu* erre azt mondta, „hát itt még ilyen becsületes emberek is vannak?” A pénzzel azonban nem ajándékozta meg a hoppon maradt főpincért, hanem az őt kiszolgáló éthor-

dónak adta. Ebből az a tanúság, hogy a főpincérek jól tudnak számolni, de a pénzügyminiszterek, ugyilátszik, még jobban. S emellett *Bratianu Vintilla* Románia egyik leggazdagabb embere.

— **Tévedésből a saját fiát lőtte le** *Grădiște* környékén az utóbbi időben a kukoricásokban a vaddisznók nagy károkat okoztak. *Popesc Dumitru* egy éjjel fiával lesbe állott a kárttevő vaddisznókra. Éjjel után két órakor *Popesc* a közelben nagy zajt hallott s azt hívén, hogy feléje vaddisznó tör, a zaj irányában lőtt. Halk kiáltás jelezte csak, hogy fiát lőtte agyon tévedésből. Amikor rájött a végzetes tévedésre, hazament és elmondta a feleségének, akinek nagy fáradtságába került a szerencsétlen embert az öngyilkosságról lebeszélnie.

— **Tanulófiu vagy leány fizetéssel felvétetik.** — „*Mimosa*” fényképészeti műteremben. — *Ezelőtt Vadnal.* 202 1-2

— **Az asszony ingatag — de a leány is.** *Borza Justin* szuligetű fiatalember *Vasi Victor*riát szerette, aki viszonzta is a fiatalember érzelmeit. A leány szülei azonban nem akartak beleegyezni a házasságba, mivel a fiu nagyon szegény volt. Erre a fiatalok közösen elhatározták, hogy rábeszélnek a szülőket mégis a beleegyezésre. A leány szülei azonban jobban hatottak, mint a fiu, most egyáltalán nem tiltakozott az akadály ellen, sőt, amikor a legény azt kérdezte, hogy rábeszélte e a szüleit, azt mondta, hogy nem és nem is akar beszélni az érdekében. A legény erre kivette revolverét és szónéklül lelőtte a leányt, aki azonnal meghalt. A legényt egy nap bolyongás után elfogták.

— **Német órákat ad** társalgási (*Berlitz*) módszer szerint jutányos áron *Székely Lajosné*. Jelentkezőket fogad naponta d. u. 2-től fél 4-ig és 6-7-ig. Dévai Takarékpénztár épülete, udvari lakás. 2-4

— **Holttest a Csernában.** A napokban *Vajdahunyad* mellett a *Csernában* emberi holttestre bukkantak. Megállapították, hogy a holttest *Stögel Károly* felsőteleki lakos. Valószínű, hogy *Stögel* büntény áldozata, mivel a jobb szem felett títés nyomai látszanak. A vizsgálat megindult.

— **Egy szalóngarnitúra** eladó, *Cim* a kiadóhivatalban. 185 4-

— **Fából cukrot gyártanak.** A bohumi művek vezérigazgatója a *Berliner Börzen-Courier*-ben igen érdekesen nyilatkozik a fából nyert cukor készítésének módjáról. A fafeldolgozás koncentrált sósavval történik. A fából készült cukor a világ szénhidrát-szükséglete problémája megoldásának egy részét képezi. Az eljárás után a sósavmódszerrel nyert termékből emberi használatra alkalmas cukort lehet nyerni. A fából készült cukor azonban nem fog versenyre kelni a répa és nádcukorral. A mesterséges cukortermelést elsősorban glukoze előállítására fogják felhasználni, amelyből állati táplálékot, gyümölcsöt és egyéb édes élelmiszert gyártanak.

— **Magyar nyelv-, irodalmi és hégedűórákat** ad *Ercse Miklós* s. lelkész ref. iskola. 204 2 2

— **Városi mozgó hírel.** Vasárnap d. u. és este „*Makrancos hölgy*” 6 felv. *Dorian*-film kerül bemutatásra. A főszerepekben *Bebe Daniels* és *Normann Käry*. Csütörtökön, f. hó 21-én csak este „*A texasi farmer*” című 7 felvonásos dráma lesz műsoron, *Médi Christians* és *Edward Burnes*. Legközelebb „*Az opera fantomja*” című filmet fogja vetíteni a mozgó. Szombaton a *Vörös Kereszt* egyesület dévai fiókja d. u. fél 4, 6 és este 9 órakor fog mozielőadást tartani, amely alkalommal „*Mária Magdolna*” című 6 felv. vallásos filmet mutatják be.

— **Szappan, amely a fán terem.** Közép- és Délamerika sűrű erdeiben van egy fa, a szappanfa: körülbelül 10 m.-re nő meg, fehéres kérgű, ágait messze szétterjeszti, levelei 3-4 páruak, gyümölcse pedig fényes, mintha firnájsszal volna belakozva. Ezek a simahaju, gömbölyű gyümölcsök, amelyekből egy idősebb fán 100 kg. is megterem, kívülről sárgászöldek vagy barnák, belül sötétbarnák és egy olajszerű folyadékot tartalmaznak. Eme gyümölcsből azután a benzülöttek víz vagy alkohol segítségével kivonják a szaponin nevű anyagot, melyet ruhatisztításra használnak. Ez a szappan sokkal jobb, mint a nálunk készített szappan, előállítás költséget is csekélyek.

Munkaközvetítés. A dévai állami munkaközvetítő hivatal *Str. Aurel Vlaicu* No. 1., bejelentések útján a következő munkások kaphatnak azonnali belépésre alkalmazást: 4 szabácsnó, 1 borbély, 3 cipész, 2 asztalos, 1 kerekas, 1 kereskedősegéd (üveges), 2 házvezetőnő, 1 pincérleány, 1 szállodai portás, 1 kocsi, 1 szolgáló. Foglalkozást keresnek azonnali belépésre a következő munkások: 1 tisztviselő, 2 kereskedő, 1 szállodai szoba-asszony, 1 fogtechnikus.

A közvetítés teljesen ingyenes és a legrövidebb időn belül történik. Mindazon munkások, kik az állami közvetítő hivatal útján kapnak elhelyezést 50 százalékos utazási kedvezményben részesülnek, ugyszintén családtagjaik is, ha a munkással mennek. Minden munkás munkába lépése alkalmával a következő iratoknak kell birtokában legyen: a) Munkakönyv, b) Lakásváltoztatási igazolvány a „*Biroul Populației*”-től. Ha a munkás nem rendelkezik a fentjelzett iratokkal, meg lesz büntetve, valamint munkaadója is, ki őt ez iratok nélkül alkalmazta. Felhívjuk b. figyelmét a t. közönségnek, hogy igényüket jelentsék be a hivatalnál bármelyik munkanapon d. e. 8-12-ig és d. u. 3-5-ig. A bejelentés történhetik személyesen, szóval, írásban, postán vagy telefonon: szám 43. Az áll. munkaközv. hiv. vezetője: *Sassu*

NYILTTÉR

E rovat alatt közöltekért nem vállal felelősséget a szerk.

A „*Keleti Ujság*”-nak 1926 okt. 8-án megjelent 227. számában *Szöllősy József* urra vonatkozó közlemény legutolsó bekezdésében foglalt téves és minden valódi alapot nélkülöző állítások helyreigazítására az alábbiakat közöljük:

Szöllősy József ur több éven át volt a dévai „*Orient Consortium*” szolgálatában, melynek főreiszvényesei *Dr. Groza Petru* erdélyi miniszter ur, *Vulcu Ioan* keresk. és iparkamarai elnök ur, *Dr. Moțiu Nicolae* kórházi főorvos ur. Mint ezen Consortium igazgatója, annak egész vagyona s így a hozzá tartozó „*Fehér-Kereszt*” szállodát is kezelte. Ezen minőségében egész idő alatt híven és becsületesen teljesítette kötelességeit és állásától az elszámolás kifogástalan megejtése, valamint teljes végkielégítése után kizárólag belesége miatt távozott el. Ezzel fogva a fenti közlemény utolsó cikkében foglaltak a valóságnak meg nem felelő roszhiszemű vagy téves állítások.

Az „*Orient-Consortium*” titkársága.

Elismert szolid kiszolgálás!

ALEXANDRU KLEIN SÁNDOR
órák, ékszerész és látszerész

Üzletáthelyezés miatt
mélyen leszállított áron árusítok.

Nagy választékban
mindennemű ékszerek,
zseb és inga-órák,
valódi és china-ezüst
disztárgyak és evő-
eszközök, valamint
látszerek.

Vételkötelezettség nélkül meggyőződhetik az olcsó árakról!

SPORT

Kolozsvár—Arad 6 : 4 (3 : 1) Bíró Suciu Braşov

A két kerület reprezentatív csapatainak mérkőzéséből Cluj került ki győztesen. Arad csapatában a halvesor mondott csődöt. Hibáztatnunk kell az aradiakat, mert ha a Campból tudtak két csatárt válogatni, úgy az aradiaknál sokkal jobb halvesort is tudott volna Zsilvölgye adni Hrusák Minerul vagy Francz Camp személyében. Guga fényes formát játszott ki, Vasváry a szokott jó volt.

Minerul—Hackoah 2 : 2 (0 : 2) Bajnoki.
Bíró: Burdán.

A nap legnagyobb meglepetése. Az elbizakodott Minerul az első félidőt ellazsálja, csatársora kényelmesen és tul puhán dolgozik, míg a Hackoah lelkesen játsza, egy hencből megítélt 11-esből lövi a vezető gólt s nem sokára rá Lengyel révén újabb gólt ér el.

A második félidőben a Minerul erős iramba kezd, ostrom alá fogja az aradiak kapuját. A Hackoah elkeseredten védekezik, bár Barabás és Bonyhai góljaikkal egyenlít Vulkán, a győztes gól vagy a kapufa, vagy a Burdán bíró hiheletlen pártos ítélezése folytán elmarad.

Nem hagyhatjuk szó nélkül Burdán bíró pártos bíraskodását. A második félidőben legalább 3 helyzetben az aradiak kézzel ütötték ki a labdát a hálóból. Barabást kétszer egymás után a 16-oson belől tiszta gólhelyzetben felválták, a bíró azonban mindent megtorlatlanul hagy. Mint értesülünk a zsilvölgyi egyesületek komolyan foglalkoznak azzal a gondolattal, hogy a pártoskodó aradi bírók helyett más kerületi és igazságos bírókkal fognak jövőre kiállani.

Aradi A. C. — Jiul A. C. 2 : 1 (1 : 0) Bajnoki
Bíró: Oravetz.

A honi pályán játszó aradi csapat győz a tartalékkal felálló lupényi együttes felett. Góllövők: Kelly, Gyebrovsky A. A. C, Zintaller Jiul.

Vasárnap a Camp a brassói Colţeával játszik, a külön brassói katonacsapat bemutatkozását kíváncsian várja Zsilvölgy közönsége. Hétfőn, 18 án a fenti csapat Vulkánban a Minerul-al mérkőzik. *Belző.*

Laptulajdonos és kiadó: LAUFER VILMOS.

— Két jó fiu, ki legalább 2 középosztályt végzett, tanulónak felvétetik lapunk könyvnyomdájában.

Ha itt hirdet, célt ér el!

Villanyerőre berendezett

GŐZMOSÓDA

eladó

FÉNYEZŐ, VASALÓ
ÉS EGYÉB
GÉPEKSEL.

Érdeklődni a kiadóban.

Fényképezés és amatőrök figyelmébe!

Teljesen friss külföldi

fényképezési cikkek

vegyszerek, lemezek, papírok

ÉRKEZTEK

és az eddigi árnál olcsóbban beszerezhetők.

Fényképezésnek árendélmény!

Fényképező gépek gyári lerakata.

Állandó raktár összes fényképezési kellékekből.

V. LAUFER, DEVA.

Eladó 80 drb. Dévai
Takarékpénztári részvény
HERCZEG SAMU.

Megjelent

Amerikában

tökéletesített és egyszerűsített szabadalmazott oszlopos

„CAPAX”

téglasajtológép.

Az összes kulturállamokban szabadalmazva.

A romániai szabadalom száma 11.008.

Az új típusú és elpusztíthatatlan normál méretű (29×14×7) nagybárá acélgépekért egy éves teljes garanciát vállal Nagy-Románia egyedüli képviselője a

„CĂRĂMIȚĂ”

PRIMA ÎNTRERINDERE ROMÂNĂ PENTRU COMERCIALIZAREA PRESEI PATENTATE MANUALE DE CĂRĂMIȚĂ DEVA

Mindenki tekintse meg a Déva—Horgosí Capax téglatelepet, nehogy modern gépünket más hasonló régi típusú gépekkel összetévesse, amelyeket hírlapilag minden elfogadható árban kínálnak primitív és törékeny voltak miatt. Szolid képviselők kerestetnek!

Eladó egy 5 HP. fekvő
Benzinmotor
favágásra is felszerelve. — Értekezni:
Déva, Str. Principala Carol (Hunyadi ut) No. 62 alatt.
3 3 191

Bükkhasáb tűzifa

vagontételben és méterenként kapható
és megtekinthető

Lengyel Tibor faraktárában
Deva, Hunyadi-ut.

145 7-9

ELADÓ

jutányos áron

egy holdas telek két házzal.

Értekezhetni dr. Rudolf Crăciunaş ügyvédi irodájában Deva

M i m o s a M i m o s a
fényképezési műteremben
készülnek eredeti gyermekfelvételek, finom és izléses kivitelben.
DÉVA, Strada Decebal 6.
(Ezelőtt Vadnai). 202 1 2

Tanuló felvétetik
Tatai Mihály reszelővágó műhelyébe
HUNEDOARA.

Buzát és mindenféle mezőgazdasági terményt nagyobb és kisebb tételekben megbízásból napi áron vásárol a Banca Economica—Közgazdasági Bank Deva, ahová mintázott ajánlatok a feladó általi megjelölésével küldendők.

Telefon: 35.

V. LAUFER DEVA
Str. Reg. Maria 12.

Telefon: 35.

könyvnyomda, könyvkötészet, könyv- és papirkereskedés

Zeneművek, hangszerek, hegedűk és hegedűalkatrészek.

Könyvnyomdám elvállal minden e szakmába vágó munkálatokat a legmodernebb és legizlésesebb kivitelben, jutányos árak mellett.

Könyvkereskedésében állandó nagy raktár: irodafelszerelési cikkekben, papír különlegességek, diszlevél-papírok és képeslevelek lezólapokban. ::

Fényképezési cikkek gyári lerakata, modern divatlapok.

Állandó nagy raktár mindenféle gyermekjátékokban

Olcsó árak! Pontos munka! Gyors kiszolgálás!

A J Á N D É K M Ű V E K